

FOTO: VAN DER BRANT/STEF JANSSENS, NRC; BEELD: GELJO; NEDERLANDS: 201; LUKEMBURG: 6320

ds De Standaard

DAGBLAD. WWW.STANDAARD.BE
VRIJDAG 17 APRIL 2020

Skatende ridders
En andere trucs tegen verveling

letteren

Is het virus toch ontsnapt uit een Chinees laboratorium?

8

Extra wandelpaden in de fabriekshal

Hoe bedrijven social distancing proberen te respecteren

24-25

VAN CRISISCOMMUNICATIE TOT COMMUNICATIECRISIS

Sophie Wilmès werkt liever dan ze praat 4

‘Economische schok is ongezien maar verteerbaar’

Gentse en Leuvense economen besluiten in koor dat er geen besparingen of belastingen nodig zijn om de factuur van de coronacrisis te verteren.

VAN ONZE REDACTEUR
JAN-FREDERIK ABBELOOS

BRUSSEL | Elke week loopt de factuur van de coronacrisis verder op. Deze week voorspelde het IMF dat de Belgische economie dit jaar met 6,9 procent krimpt. Het begrotingstekort dijt uit tot 8,9 procent van het bruto binnenlands product, omgerekend ruim 40 miljard euro. Dat is een bedrag dat doet duizelen. De vraag is wie die factuur zal betalen. Linkse partijen pleiten in koor voor een nieuwe vermogensbelasting, op rechts waarschuwt men al voor de sanering die onvermijdelijk zal moeten volgen.

Of niet? Twee economische papers die vandaag verschijnen vanuit de UGent en de KU Leuven, willen het debat context geven. De centrale boodschap: de coronafactuur, hoe gigantisch die ook lijkt en is, speelt geen rol op de lange termijn, zolang de economie maar snel genoeg weer op toerental komt. ‘Deze schok is ongezien, onwezenlijk, maar verteerbaar’, zo vat professor André Decoster (KU Leuven) zijn studie samen. ‘Paniek zaaien is echt niet nodig.’

Decoster toont in zijn simulaties bijvoorbeeld dat het begrotingstekort simpelweg weer op het pre-coronaniveau komt als de economische krimp van dit jaar gecompenseerd wordt door sterke groei volgend jaar. Een groei voldoende om ook de eenmalige

meeruitgaven voor bijvoorbeeld tijdelijke werkloosheid op te vangen - Decoster veronderstelt een pakket coronamaatregelen van bijna 10 miljard euro. Concreet: zelfs al krimpt de economie in 2020 met 8 procent, dan wordt dat uitgevlakt als de economie volgend jaar groeit met 10,6 procent.

Besparen is contraproductief

Maar wat als de groei voor langere tijd achterblijft? Het IMF voorspelt dat de economie in 2021 maar met 4,6 procent groeit. Dat is lang niet genoeg om de krimp van dit jaar te compenseren. Onvermijdelijk fietst de begroting dan langer stevig in het rood en zwelt de al hoge staatsschuld verder aan.

Ook dat hoeft op langere termijn geen ramp te zijn, blijkt uit studiewerk van de Gentse economen Stijn Baert, Bart Cockx, Freddy Heylen en Gert Peersman. Zolang de (beperkttere) groei hoger ligt dan de rente op de overheidsschuld, verdampt de tijdelijke ‘corona-opstoot’ van de schuld over de decennia heen. En volgens de auteurs zal de rente de komende decennia naar alle verwachting effectief laag blijven.

Alles hangt dus af van de kracht van het economische herstel. ‘De eerste bekommernis van beleidsmakers mag niet de factuur zijn, wel een economie die zo intact mogelijk blijft’, besluit Decoster.

Er is dan ook geen nood om de belastingen te verhogen of om snel te hakken in de overheidsuitgaven, waarschuwt Peersman. ‘Dat kan contraproductief zijn. De overheidsuitgaven zullen cruciaal zijn om de economische activiteit voldoende hoog te houden, zodat bedrijven niet failliet hoeven te gaan en jobs niet hoeven te verdwijnen. Onze oproep is evenwel niet om de begrotingsteugels te vieren, maar om zinvolle tijdelijke uitgaven te doen.’

‘Tijdelijke werkloosheid is een goed systeem, maar we gebruiken het te gemakkelijk, waardoor de heropstart moeilijker wordt’

GERT PEERSMAN
Econoom UGent

In dat verband stellen de auteurs vast dat België ondertussen tot zeven keer meer tijdelijke werklozen kent dan Frankrijk en Duitsland, terwijl dat handenvol geld kost. ‘Het is een goed systeem, maar we gebruiken het te gemakkelijk, waardoor we een grotere economische krimp kennen en de

heropstart moeilijker wordt.’ De auteurs stellen voor om het systeem zinvoller te maken door bijvoorbeeld een premie toe te kennen voor wie deeltijds tijdelijk werkloos is in plaats van voltijds. Ze leggen ook een ‘coronatoeslag’ op tafel voor wie opnieuw voltijds aan de slag gaat.

‘Salamicommunicatie’

De tijdelijke coronafactuur doet natuurlijk niets af van de structurele problemen die er al voor de crisis waren. ‘Het is niet zo dat België een schitterend begrotingsparcours reed en nu plots pech heeft’, stelt Decoster vast. Alle discussies over de betaalbaarheid van pensioenen, gezondheidszorg, onderwijs en publieke investeringen zullen snel terugkeren. Peersman: ‘De centrale uitdaging blijft om de productiviteit en de werkzaamheid te verhogen. Zo niet zullen we door de vergrijzing de begroting ook structureel zien ontsporen.’

Peersman hekelde tot slot de ‘salami-communicatie’ van de overheid, waarbij er onvoldoende transparantie is over het parcours voor de komende maanden. ‘Banken, verzekeraars en ondernemers kunnen omgaan met onzekerheid, minder met onduidelijkheid. Daarom is het belangrijk dat de overheid goed nadenkt en communiceert over een heropstart van de economie.’

Viaams Brabant 9 1 13657 203550